

være os taknemmelig for Gennemførelsen af denne Lov, som er alt for dyr i Forhold til det Gode, den betyder.

Den højtærede Minister udtalte ved Forelæggelsen af dette Lovforslag, at der var forskellige Ting i Loven, som burde forandres, men begyndte man nu paa at forandre Loven, vilde Sagen let staa i Fare for at strande. Hvis det nu kun var Forandringer, der ønskedes af den højtærede Minister personlig, kunde man jo lade det staa ved sit Værd. Men jeg antager, at der staaer større Autoriteter bag ved de udtalte Ønsker om at foretage saadanne Forandringer. Men er det da ikke en underlig Tankegang, at Muligheden for at gennemføre Loven bliver formindsket, hvis man vil indføre Forandringer i den, hvilket vel skulde være Forbedringer?

I Lovforslagets sidste Stykke foreslaar Ministeren, at der i nogle Aar i de kollegiale Retter skal kunne konstitueres i alt indtil 5 Dommere ud over det for de paagældende Retter tilsammen fastsatte Antal Dommere. Det giver mig Anledning til at bemærke, at konstituerede Dommere i det hele taget er en Uting. Der har aldeles utilbørligt, forekommer det mig, været konstitueret unge justitsministerielle Assistenten særlig i Overretterne, og selv om det paases med Omhu, at der i de enkelte Sager er et Flertal af fast ansatte og øvede Dommere som voterende, er en saadan Konstitution alligevel urigtig eller i gunstigste Fald ganske overflødig, thi de paagældende faar ikke nogen Indflydelse i Sammenligning med den, de øvede og faste Dommere naturligt bør have.

Gennemførelsen af Retsplejereformen med de Lovforslag, som er knyttede dertil, er et Spring fuldstændig ud i Mørket. Det vilde være naturligere at forbedre Retsplejen langsomt ved mindre Reformen i Stedet for at gøre dette Spring, som ikke alene er et Spring, men, som sagt, et Spring ud i Mørket. At der findes forskellige Goder i Loven om Rettens Pleje, vil ingen bestride; dog er der deriblandt ogsaa Goder, som kan medføre mindre heldige Ting. Gennemførelsen af Mundtlighed er saaledes i mange Henseender et stort Gode. Her er det imidlertid en Mundtlighed, der kun strækker sig til selve Domsforhandlingen, altsaa en lignende Fremgangsmaade som den, vi nu har ved Højesteret. Men i Højesteret har man en Stab af de bedste, prøvede og øvede Dommere, og dog kan det hælde der, at den mundtlige Procedure kan medføre meget uheldige Resultater. I en nylig offentlig-

gjort Afhandling af Professor Grundtvig siger han, idet han taler om Højesteret: „Endelig kan en Sagfører ved behændig Jonglering med Tidsangivelser eller deslige i en med Detailler overlæst Sag efter sit Behag paaoktrojere Rettens Medlemmer et falsk Billede af Kendsgerningerne paa et afgørende Punkt“. Jeg skulde næsten tro, at Professor Grundtvig sigter til et bestemt Tilfælde for nogle Aar siden, da en yngre Højesteretssagfører førte en Procedure, om hvilken man maaske nok kunde anvende denne Betegnelse efter det steno-grafiske Referat af dømme, som den Gang blev optaget af Proceduren, selvfølgelig af en af Tilhørerne.

Ordningen af den kriminelle Retspleje er jo saadan, at man maa sige, den er slet, fordi Undersøgelsesdommeren faar en ret daarlig Stilling overfor den sigtede. Det vil være ganske uforvarligt og uheldigt for Retsopfattelsen og Retsikkerheden at indføre den nye Ordning uden at gennemføre det ganske nødvendige Supplement dertil, nemlig et vel uddannet, tilstrækkelig stort og ogsaa tilstrækkelig vellønnet Statspoliti. Et saadant Statspoliti er ganske nødvendigt, hvis ikke Undersøgelsesdommerens Stilling skal blive ganske umulig. Nu kan man naturligvis stikke Hovedet i Busken ligesom Strudsen og sige: Det gaar nok med det nuværende Statspoliti, vi kan maaske udvide det lidt. Den højtærede Minister har i de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, udtalt, at det nuværende kommunale Politi var i det store og hele tilfredsstillende. Jeg tror, disse Udtalelser blev fremsatte omtrent i samme Øjeblik, som Morderen løb fra de to kommunale Politibetjente i Skelskør, og dannede saaledes en mærkelig god Illustration til denne Begivenhed.

Hvad Udgifterne angaar, er det ikke for meget sagt, at hvad der her er forelagt, er ganske ud i det blaa. Det er Haab paa Haab, og Haabet beskæmmer jo ingen. Vi har tidligere faaet forelagt her i Rigsdagen fra Ministeren en Oversigt over, hvilke Udgifter Retsreformens Gennemførelse vilde medføre for Statskassen, og den gik rigtignok i en noget anden Retning end det, der her er blevet fremført. Det er jo ganske vagt og usikkert, hvad man fremfører her. Jeg skulde tro, at man fra Norge kunde hente nogle Oplysninger til Bedømmelse af det Spørgsmaal, hvad Retsreformens Gennemførelse vilde koste os.

Man forøger de kollegiale Retters Dommertal, og det er sikkert og vist, at